

חרבות ברזל – לקראת דוחות רבעון שלישי 2023

עדכון לקוחות – מחלקת תאגידים, שוק ההון וניירות ערך – נובמבר 2023

לקוחות יקרים,

לקראת פרסום דוחות רבעון שלישי ראו מספר דגשים לעניין הכנת הדוחות. נזכיר כי המועד האחרון להגשת הדוחות נדחה ליום 31 בדצמבר 2023, אולם חברה המבקשת להשתמש בדחיה נדרשת לפרסם על כך דוח מיידי לא יאוחר ממועד ההחלטה על כך או עד 30 בנובמבר 2023, לפי המוקדם. עוד במזכר זה, שאלות ותשובות של רשות ניירות ערך בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי - מלחמת חרבות ברזל.

נושא נוסף שמוצע לבחון הינו מדיניות התרומות של החברה. לאחרונה גורמים רבים במשק ובכללם תאגידים מדווחים התגייסו לסייע בתרומות. מוצע לגבש נוהל מסודר של תרומות, כפי שנפרט בהמשך מזכר זה.

בנוסף, לאור המצב הבטחוני, חיזקה רשות ניירות ערך את מערכות ההגנה שלה במרחב האינטרנטי, דבר העלול לגרום קשיים ביכולת הגישה מחו"ל של מחזיקי ניירות ערך למערכת ההצבעות באסיפות כלליות. לפיכך מתבקשים תאגידים מדווחים המפרסמים דוח זימון אסיפה לציין זאת ולהפנות את מחזיקי ניירות ערך לאפשרות הצבעה גם באמצעות כתב הצבעה או יפוי כוח.

1. דוחות רבעון שלישי 2023

לאור ההשלכות המהותיות של המלחמה על המשק ובכלל זה על תאגידים מדווחים, מוצע לבחון לעניין הדוחות הרבעוניים הקרובים את ההשפעה של גורמים שונים שנפרט להלן על החברות ועל התוצאות הכספיות, וזאת על אף שמלחמת חרבות ברזל החלה לאחר תום הרבעון. בהיקש מפרסומי רשות ניירות ערך בתחילת תקופת הקורונה נזכיר, כי המסר העיקרי שעלה היה, כי הרשות מצפה שדוחות הרבעון יהיו מפורטים יותר מהמקובל בדוחות רבעוניים וינתן בהם גילוי איכותי וכמותי להשפעות האירועים, וזאת הן בתקופה המדווחת והן בתקופה שלאחריה עד

מועד פרסום הדוחות.

1

להלן הדגשים העיקריים לדוחות הרבעון השלישי, בהיקש כאמור מעמדת הרשות שפורסמה לעניין הדוחות בתקופת הקורונה וכן משאלות ותשובות בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי שפרסם סגל הרשות ביום 5 בנובמבר 2023:

א. דגשים בנוגע לגילוי הנככלל בדוח הדירקטוריון

(1) **גילוי להשלכות המלחמה על תוצאות הפעילות יכול לפחות את הנושאים הבאים:**

א. תיאור וניתוח המגמות החשובות, סיכונים וחשיפות מהותיים שנוצרו לתאגיד בשל המלחמה והאופן שבו החברה מתמודדת עימם. לרבות השלכות על הפעילות העסקית היומיומית, ועל הסיכונים שנוצרו לתאגיד כתלות בענף בו פועל, באזור הפעילות ובנסיבות;

ב. **גילוי על ההשפעות הספציפיות של המלחמה על תוצאות הפעילות של התאגיד,**

לרבות השפעה על הכנסות (ושינויים בעיתוי הכנסות), שינויים מהותיים בצבר ההזמנות, עלויות משתנות, עלויות קבועות, ורווחיות התאגיד, והפעולות שננקטו על ידי התאגיד כדי להתמודד עם השפעות אלה, לרבות ביצוע הפרשות. **יש לכמת כמה שניתן השפעות אלה, ולשקול לכלול ניתוחי רגישות לפרמטרים המרכזיים המשפיעים על כך.**

ג. **ניתוח המדדים התפעוליים והכמותיים העיקריים שהנהלה עושה בהם שימוש**

לצורך הערכת השפעת המלחמה על הביצועים והיעדים התפעוליים של התאגיד ושל כל מגזר פעילות שהושפע מהותית מהמלחמה, לרבות מדדי Non GAAP (מדדים שאינם מבוססים במלואם על כללי חשבונאות מקובלים).

(2) **גילוי להשלכות המלחמה על היבטי נזילות, מצב פיננסי ומקורות מימון,** לרבות

הכללת ניתוחי רגישות, מתן תרחישים שונים, הצורך בנטילת הלוואות מהותיות בתקופה הקרובה ו/או מימוש מסגרות אשראי באופן מהותי וכן הלאה. זאת, על מנת לאפשר למשקיעים להבין את השפעות המלחמה על מצבו הפיננסי של התאגיד לאישורן.

(3) גילוי לתוכניות התאגיד במבט צופה פני עתיד, לרבות שינויים מהותיים בתחזיות החברה.

ב. גילוי בדוח הדירקטוריון בדבר תזרים מזומנים חזוי

במקרים בהם דירקטוריון התאגיד קבע כי אין בגירעון בהון החוזר או בהון חוזר לתקופה של שנים עשר חודשים או בתזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת, כדי להצביע על בעיית נזילות בתאגיד, נדרש כי במסגרת נימוקי הדירקטוריון לקביעתו האמורה¹, הוא יתייחס גם להשפעות המלחמה על הפעילות העסקית של התאגיד.

כמו כן, במסגרת שאלות ותשובות בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי - מלחמת חרבות ברזל שפרסם סגל הרשות ביום 5 בנובמבר 2023 נשאלה הרשות האם תאגיד מדווח שמצרף גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי לדוח הדירקטוריון אשר נכלל בדוח העתי רשאי לכלול במסגרת גילוי כאמור ניתוחי רגישות אודות ההנחות המרכזיות העומדות בבסיס התזרים החזוי **בקשר למשתנים שאינם תלויי שוק. הרשות ענתה בחיוב** כאשר הודגש כי עמדתה זו תקפה ללא קשר למצב המלחמה.

כמו כן התייחסה הרשות באותו נייר למצבים שבהם התאגיד רשאי לסתור את המבחנים הכמותיים, הנוגעים לצירוף הערכת שווי של בדיקת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים, שנקבעו בעמדה משפטית: 105-23 פרמטרים לבחינת מהותיות הערכת שווי. מצבים אלו מאפשרים לתאגיד להפעיל שיקול דעת מסוים לעניין צירוף הערכת השווי. הרשות במסגרת השאלות והתשובות נותנת דוגמאות כמותיות ומפרטת כיצד יש לנהוג בכל אחד מהמצבים.

לשאלות ותשובות בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי - מלחמת חרבות ברזל [לחצו כאן](#).

ג. גילוי אודות הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד בהתאם לתקנות הדוחות

סגל הרשות הדגיש את חשיבות מתן הגילוי הנדרש אודות הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד² ובפרט גילוי המודל, ההנחות, ההערכות שבבסיסן ודרך ביסוסן, באופן

¹ בהתאם לדרישה בתקנה 10(ב)(14) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל – 1970.
² על פי תקנה 8(ט) לתקנות הדוחות.

מפורט (לעניין זה יצוין כי בדוחות רבעוניים דרישת הגילוי היא רק לגבי הערכות שווי מהותיות מאד ולא לגבי הערכות שווי מהותיות)

כמו כן, סגל הרשות נתן דגשים במספר נושאים וביניהם:

(1) בחינת נאותות הנחת העסק החי וגילויים בדבר אי ודאות מהותית בקשר עם המצב

הפיננסי – בעניין זה סגל הרשות הדגיש כי בהקשר לתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדוחות³ על התאגיד לכלול גילוי שיאפשר להבין את הערכתו בנוגע להשלכות המלחמה על מצבו הפיננסי, באופן בו ברור באם הגילוי מתייחס לאי ודאות הנוגעת למצב הפיננסי או להשפעה על עסקי התאגיד אשר אינה משפיעה על יכולת התאגיד לעמוד בהתחייבויותיו. כמו כן על רואה חשבון מבקר אשר כולל פסקת הפניית תשומת לב, לנסח באופן ברור כך שיובן באם הכוונה היא לאי ודאות במצב הפיננסי או שמדובר בהפניה לביאור בדבר השלכות המלחמה, אשר אינן משפיעות על יכולת התאגיד לעמוד בהתחייבויותיו;

(2) הרשות מדגישה כי גם אם התאגיד מבצע הערכות שווי למדידת שווי הוגן וירידות

ערך באופן עצמאי ולא מסתייע במעריך שווי חיצוני חלות עליו הוראות תקנה 8ב לתקנות הדוחות באשר לגילוי ו/או צירוף הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד.

(3) הרשות מחדדת כי הערכת שווי אשר כוללת הסתייגות של מעריך השווי באשר לשווי

הנקבע (למשל אמירה לפיה נוכח אי הודאות השוררת לא ניתן לאמוד את השלכות המלחמה על שווי הנכס), אינה יכולה להוות בסיס לשווי הוגן של הנכס לצורך הדוחות הכספיים של התאגיד. ואולם, אמירות שאינן מצביעות על אי יכולת להסתמך על תוצאת הערכת השווי, אלא רק מצביעות על הגברת אי הוודאות וסיכוני המדידה, צריכות להבחן לפי המקרה, ואין בהן בהכרח משום פסילה של היכולת להסתמך על הערכה שכזו.

למעבר לעמדת הרשות שפורסמה בחודש מאי 2020 לעניין השלכות הקורונה לחצו [כאן](#).

³ על פיה אחד מסימני האזהרה אשר בהתקיימם תאגידים מדווחים נדרשים לכלול דוח תזרים מזומנים חזוי במסגרת דוח הדירקטוריון, הוא חוות דעת או דוח סקירה של רואה החשבון המבקר הכולל הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד.

- מעבר לאמור לעיל, מוצע לבחון את הנושאים הבאים לאור מצב המלחמה:
- (1) השלכות גיוס עובדים לשירות מילואים על פעילות החברה – לאור ההיקף הנרחב של גיוס המילואים מוצע לבחון את ההשפעה על הפעילות השוטפת של החברה.
  - (2) השלכות עליית שערי מט"ח על החברה – לאור העלייה המשמעותית בשערי המט"ח מוצע לבחון את ההשפעה הצפויה של שינוי שערי המט"ח על הכנסות והוצאות החברה ובפרט את ההשפעה על הוצאות המימון.
  - (3) קבלנים – יש לבחון השפעת המלחמה על התקדמות הביצוע, עלויות, היקפי מכירות, לוחות הזמנים להשלמת הפרויקטים, שינויים בצבר הזמנות ושינויים מהותיים ברווחיות גולמית צפויה בפרויקטים מהותיים
  - (4) גורמי סיכון – לאור מצב המלחמה ולאור השפעתו על החברה, מוצע לבחון האם יש צורך לעדכן את גורמי הסיכון בדוח השנתי האחרון ואת היקף השפעתם על החברה (נמוך, בינוני גבוה).
  - (5) אסטרטגיה ותוכניות החברה לשנה הקרובה – ככל שעקב המצב, דירקטוריון החברה החליט לעדכן את אסטרטגיית החברה ו/או את תוכניותיה לשנה הקרובה, אם לאור התממשות סיכונים ואם לאור קיומן של הזדמנויות, מוצע לשקול לעדכן סעיפים אלו בגילוי.

2. מדיניות תרומות

סעיף 11 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 קובע כי חברה רשאית "לתרום סכום סביר למטרה ראויה, אף אם התרומה אינה במסגרת שיקולים עסקיים כאמור, אם נקבעה לכך הוראה בתקנון". לאור המצב הביטחוני בו שרויה המדינה עקב מלחמת "חרבות ברזל", והאירועים הטרגיים שקדמו לה, התגייסו גורמים רבים במשק ובכללם גם חברות ציבוריות למתן תרומות לטובת שיקום האזרחים והיישובים שנפגעו, המאמץ המלחמתי והחוסן האזרחי. בהתאם, חלק מהחברות מחליטות להעמיד תקציב תרומות לטובת קידום המטרות האמורות. אנו מציעים כי העמדת התרומות תהיה מגובה בהחלטה של הדירקטוריון על מדיניות תרומות שיאמץ התאגיד אשר תגדיר מסגרת תקציב להיקף התרומות שיעמיד התאגיד ואת מטרות החברה בביצוע התרומות ("המדיניות"). המדיניות יכולה להתייחס בין היתר למגבלות בהעמדת תרומה (כגון תרומה לצד קשור), דרישה כי תרומות תינתנה לגופים שהתרומה אליהם מוכרת לצורכי מס (על פי סעיף 46 לפקודת מס

הכנסה). בנוסף, מוצע שהמדיניות תקבע מיהם הגורמים בחברה שיאשרו את זהות מקבל התרומה, היקף התרומה והתאמתה למדיניות, וכן לאמצעי פיקוח ובקרה על יישום המדיניות. **נשמח לסייע בגיבוש מדיניות כאמור.**

* מזכר לקוחות זה אינו מהווה יעוץ משפטי ומוגש כשירות ללקוחותינו.

בתמיד, משרד אגמון עם טולצ'ינסקי ישמח לעמוד לשירותכם לייעוץ ולסיוע בכל שאלה שמתעוררת.

עו"ד שיראל גוטמן עמירה,

ראש מחלקת תאגידים, ניירות ערך ושוק ההון

shirel@agmon-law.co.il

עו"ד איריס ציבולסקי-חביליו,

יועצת, מחלקת תאגידים, ניירות ערך ושוק ההון

irisc@agmon-law.co.il

עו"ד יערה שחורי-בן הרוש,

שותפה, מחלקת תאגידים, ניירות ערך ושוק ההון

yaarab@agmon-law.co.il

